

(њих 42) и они су били последица крупних друштвених промена које су у међувремену извршене и које су утицале да основни уставни текст постане превазиђен и неадекватан новонасталој друштвеној ситуацији земље. Уставни амандмани могу да се употребљавају на различите начине, тако да постоје неке карактеристичне врсте које познаје уставна пракса многих земаља. Тако се амандмани најчешће употребљавају у смислу допуне, побољшања уставног текста и то најбоље одговара изворном значењу овог израза. Овако употребљени амандмани не „дирају“, не ремете основни уставни текст, већ га само допуњују, разрађују и обезбеђују његову дуговечност тиме што регулишу ону материју која није регулисана уставом. У природи овако схваћеног амандмана је да допуњује, попуњава, а не да мења устав. Овакво схватање је пре свега преовладало у уставним амандманима на Устав САД-е од 1787. Међутим има и таквих амандмана којима се мења текст устава и у њима се изричито наводи које се одредбе из првобитног уставног текста мењају. Овим амандманима се или брише постојећа уставна норма или се уместо постојеће доноси нова која је замењује.

V. СВОЈСТВА УСТАВА

У уставу као правно-политичком акту су распоређена и правна и неправна својства због којих је он и правни акт, али и идеолошко-политички документ. Устав треба да буде више правни, а мање идеолошкополитички акт, али сви уставни нису у том погледу истоветни. Разлике постоје између старијих и нових устава, буржоаских и социјалистичких, али и самих капиталистичких као и сада углавном бивших социјалистичких земаља. Социјалистичке државе се у том погледу мање разликују јер су њихови уставни углавном прављени према једном клишеу уставности који је дао СССР и његов устав (Стаљинов устав) на који се гледало као на „савршен узор“. По том узору, у социјалистичким уставима од почетка па све до њиховог краја има доста идеолошких премиса, партијско-политичке фразеологије комунистичке партије која је била једина на власти, што је непотребно оптерећивало уставну материју и умањивало њен правни карактер. Што се тиче буржоаских устава, и они су у том погледу имали своју еволуцију мада су се у целини више сачували од ризика да се не претворе у политичке памфлете и идеолошке реквизите својих доносилаца. У целини може да се каже да сваки устав садржи не само правне, него и ванправне елементе (својства). Адекватна комбинација